

ACC. N:R M. 13442:1-4.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Pieter Persson, Jonstorp*
Härad: *Luggude* Berättare: " " "
Socken: *Jonstorp* Berättarens yrke: *f. d. lantbr.*
Uppteckningsår: *1954* Född år *1884* i *Jonstorp*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Kryddat brännvin. s. 1.

Tröskelagornas sång och magi v. träöknig. s. 1-2

Hästar, hästhuvuden och hästskallar. s. s. 2.

Prestarer. s. 3-4.

LuF 50

" 58

" 56

" 60.

Skriv endast på denna sida

ACC. N:R M. 13442:1.

De växter man använde till att krydda
brännvin med voro: kummin, (kumminbrännvin)
malört, svart vinbär samt de många blomhu-
dena av juträskört, *Hypericum perforatum*. Dessa
suavsmåda kryddor lades i brännvinet till de
blevo urlakade varefter brännvinet cilades genom
en tät duk. Juträskörten gav brännvinet en
vacker rödaktig färg.

Brännvinet med dessa tillsatser gavs vid för-
kyllning och illamående och då vragskröp gav
sig tillkänna.

Någon särskild användning som gav bättre
klang i lugnen vid tröstning vet jag ej - jag har
ej sjöls "plejlatröst". Ju hårdare plankorna
i lugnen voro desto bättre. Låga plankorna högt
och de voro riktigt torra gavo de en bättre klang.

1. Kärveligen har jag i mina pojkar stift. och

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Suf. 50

Suf. 58

ACC. N:R M. 13442: 2.

Tittat på frösman när ej frött dem sjunga,
Frötsänger vet jag ej om och ej heller vad sla-
gerna sade.

Stågot särskilt att iakttaga vid de första slogen
med slagan vet jag lika litet om.

Om det vidtog någon åtgärd vid frösbring till
frötrindrandet av choda vid fröddom är jag lika
okunnig om.

Jag frött berättas att hästar grävts ned i stal-
lar och jag vet att ben har hittats i medelstora
stallar men om dessa ben har varit av hästar eller
kor vet ingen. Detta bruk är ytterst urgamalt.

Förden när en häst skulle avlivas leddes den ut på
en åker där den stack i bringan varefter den fick
löpa till den höll och där grävdes den ned.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Luf. 56

ACC. N:R M. 13442:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Suf. 60

Att användandet av prestaver har i vår församling
har använts så länge jag vet. Varifrån namnet
prestav härrör sig ifråga eller betydelse vet jag inte.
De personer som buren dessa skulle kanske endast
visa vägen för de som buren kistan till gravarna. Det
passade kanske ej att de som gingo före likståget gick
förränta. Det var endast de förbehållna stängerna
som kallades prestaver.

Vid vrens begravning jag först ett prestaver an-
vändas kan jag ej minnas. Ej heller varifrån bruket
av prestaver kommer ifråga till församlingen.

En prestav bestod av en, en och en halv meter lång
stång - två tum i diameter med svart flur i översta
ändan och har alltid haft carrer utseende.

Fundom då kyrkan hade likvagn körde presta-
verna till derrna. Numera då det finns begravning
entreprenörer hålla de sig med egen likbil med föl-
jande prestaver.

Prestaver brukar användas vid varje begravning såväl vid hög som låg.

De personer som brukar prestavara vid en begravning är merändel vännen och grannar till den avlidne eller avlidna, men mest de mera respektabla i byn. Några släktingar brukar ej bli anlitade till prestavering. Om några kyrkor hade något uppdrag att fulla vid en begravning ut jag ej.

De båda prestaverande gå före begravningsstöget. Någon särskild processionsordning vid en begravning mera än släktingarna gå närmast efter kistan har jag ej minnas.

De prestaverande har jag sett både stå och sitta under jordfästningsakten, stundom med hatten på.

Den som bär den ena prestaveren - till höger hålles den på högra axeln, den som går till vänster på den vänstra axeln. Något gravkors har jag aldrig hört om talas.